

VÉLEMÉNYEK

EURÓPAI ADATVÉDELMI BIZTOS

Az európai adatvédelmi biztos véleménye „Az EU terrorizmusellenes politikája: legfőbb eredmények és jövőbeni kihívások” című, az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak szóló bizottsági közleményről

(2011/C 56/02)

AZ EURÓPAI ADATVÉDELMI BIZTOS,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 16. cikkére,

tekintettel az Európai Unió Alapjogi Chartájára és különösen annak 7. és 8. cikkére,

tekintettel a személyes adatok feldolgozása vonatkozásában az egyének védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról szóló, 1995. október 24-i 95/46/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvre ⁽¹⁾,

tekintettel a személyes adatok közösségi intézmények és szervek által történő feldolgozása tekintetében az egyének védelméről, valamint az ilyen adatok szabad áramlásáról szóló, 2000. december 18-i 45/2001/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletre ⁽²⁾ és különösen annak 41. cikkére,

ELFOGADTA A KÖVETKEZŐ VÉLEMÉNYT:

I. BEVEZETÉS

1. 2010. július 20-án a Bizottság „Az EU terrorizmusellenes politikája: legfőbb eredmények és jövőbeni kihívások” címmel közleményt fogadott el ⁽³⁾. A közlemény célja, hogy „meghatározó elemeket” nyújtson „az EU jelenlegi terrorizmus-ellenes stratégiájának politikai értékeléséhez”, és egyúttal a belső biztonsági stratégia egyik összetevője is ⁽⁴⁾. Felméri az elért eredményeket, és megfogalmazza az EU terrorizmusellenes politikájának jövőbeni kihívásait és szakpolitikai irányvonalait.

⁽¹⁾ HL L 281., 1995.11.23., 31. o.

⁽²⁾ HL L 8., 2001.1.12., 1. o.

⁽³⁾ COM(2010) 386 végleges.

⁽⁴⁾ Lásd a közlemény 2. oldalát.

2. Korábban az európai adatvédelmi biztos a közleményben említett számos kezdeményezésre vonatkozóan konkrét véleményt készített, illetve észrevételeket tett. Ez a közlemény azonban olyan átfogó szakpolitikai perspektívát és hosszú távú irányt mutat be, amelyek indokolják az adatvédelmi biztos célzott véleményét.

3. E vélemény célja éppen ezért az, hogy hozzájáruljon az alapvetőbb szakpolitikai döntésekhez egy olyan területen, ahol a személyes adatok felhasználása egyszerre nélkülözhetetlen, nagyarányú és különösen érzékeny kérdés.

4. A vélemény észrevételei a Bizottság legutóbbi, „Az EU belső biztonsági stratégiájának megvalósítása: öt lépés a biztonságosabb Európa felé” című, 2010. november 22-én elfogadott közleményére nem vonatkoznak ⁽⁵⁾. Ezt a közleményt az adatvédelmi biztos külön véleményben elemzi majd, amely ismét ki fog térni a különböző dokumentumok közötti egyértelmű kapcsolatok szükségességére is.

5. Ebben a véleményben az adatvédelmi biztos a közlemény egyes elemeit vizsgálja, egyúttal pedig tanácsokkal és ajánlásokkal szolgál a személyes adatok védelméhez való alapvető jog biztosításához az EU terrorizmusellenes politikájának területén, különösen a jövőbeni kihívások kezelése és az új szakpolitikai irányvonalak kidolgozása során.

II. A KÖZLEMÉNY ELEMZÉSE ÉS A VONATKOZÓ ADATVÉDELMI KÉRDÉSEK

6. Az EU 2005. évi terrorizmusellenes stratégiájának ⁽⁶⁾ struktúráját alapul véve, a közlemény először az EU terrorizmusellenes politikájának négy fő pillérét elemzi: a megelőzést, a védekezést, az üldözést és a reagálást. Ezt követően egy önálló fejezet néhány horizontális kérdést vet fel, nevezetesen az alapvető jogok tiszteletben tartását, a nemzetközi együttműködést és a finanszírozást.

⁽⁵⁾ COM(2010) 673 végleges.

⁽⁶⁾ 14469/4/05. sz. dokumentum, 2005. november 30.

1. Megelőzés, védekezés, üldözés, reagálás, valamint az adatvédelmi elvek figyelembevételének szükségessége

7. A „megelőzés” számos különböző tevékenységet fog össze, a radikalizálódás és a toborzás megelőzésétől kezdve annak vizsgálatáig, hogy a terroristák mire használják az internetet. Ebben az összefüggésben a közlemény a legfőbb eredmények között említi a terrorizmus elleni küzdelemről szóló, 2002-ben elfogadott és 2008-ban módosított ⁽¹⁾ tanácsi kerethatározatot ⁽²⁾.
8. Az emberek és az infrastruktúra „védelme” is igen átfogó témakör, amely a határvédelemmel, a közlekedésbiztonsággal, a robbanóanyag-prekursorok ellenőrzésével, a kritikus infrastruktúra védelmével és az ellátási lánc megerősítésével kapcsolatos kezdeményezéseket foglalja magában.
9. Az „üldözés” az információgyűjtésre, a rendőrségi és igazságügyi együttműködésre, valamint a terroristák tevékenysége és finanszírozása elleni küzdelemre terjed ki. E területen a jövőbeni kihívások között szerepel az uniós utasnyilvántartási adatállomány keretének létrehozása ⁽³⁾, olyan keret kidolgozása, amely az EUMSZ. 75. cikke alapján lehetővé teszi a pénzkészletek és pénzügyi eszközök befagyasztását, valamint a kölcsönös elismerés elvére épülő büntügyi bizonyításfelvétel.
10. A „reagálás” a terrortámadások következményeire irányuló reagálási képességet jelenti, és magában foglalja a terrorizmus áldozatainak nyújtott segítséget.
11. E területek kivétel nélkül szoros kapcsolatban állnak olyan kezdeményezésekkel, amelyekre vonatkozóan az adatvédelmi biztos már kifejtette álláspontját; ezek: a stockholmi program, a korlátozó intézkedések és a vagyoni eszközök befagyasztása, adatmegőrzés, biztonsági szkennerek, fegyverprekursorok, biometrika, a prúmi határozat, az utasnyilvántartási adatállomány, a a terrorizmusfinanszírozás felderítésére irányuló programról (TFTP) szóló megállapodás, a Schengeni Információs Rendszer, a Vízuminformációs Rendszer, az integrált határigazgatás, az EU információkezelési stratégiája és a bizonyítékok határokon átnyúló cseréje.
12. Adatvédelmi szempontból a „megelőzés” és a „védekezés” a két legingoványosabb terület, több okból is:
13. Először is, ezek a területek eredendően a várható kockázatok felmérésén alapulnak, amely a legtöbb esetben a nem gyanúsított polgárok nagy mennyiségű személyes adatainak általános és „megelőző” jellegű feldolgozását vonja maga után (például internetes szűrés, e-határok és biztonsági szkennerek).
14. Másodsor, a közlemény a bűnüldöző hatóságok és a magánvállalatok (például internetszolgáltatók, pénzügyi intézmények és közlekedési vállalatok) közötti partnerségek számának növelését irányozza elő azzal a céllal, hogy a vonatkozó információkat kicseréljék és adott esetben azokat a bűnüldözési tevékenységek egyes részeihez „rendeljk hozzá”. Ez azzal jár, hogy a magánvállalatok által kereskedelmi célból gyűjtött személyes adatokat a hatóságok fokozott mértékben használják fel bűnüldözési célokra.
15. E kezdeményezések közül sokat – gyakran a terrorista eseményekre adott gyors válaszként – úgy hoztak létre, hogy nem mérlegelték alaposan az esetleges párhuzamoságokat vagy a már meglévő intézkedésekkel való átfedéseket. Egyes esetekben még néhány évvel azok hatálybalépése után sem egyértelmű, vajon minden alkalommal valóban szükség volt-e, és ha igen, milyen mértékben, a polgárok magánéletébe való beavatkozásra ezen intézkedések nyomán.
16. Továbbá, a személyes adatok „megelőző” jellegű felhasználása nagyobb valószínűséggel vezet hátrányos megkülönböztetéshez. Az információk megelőzést szolgáló elemzése az egyének általános kategóriáihoz (például valamennyi utas, valamennyi internetfelhasználó) kapcsolódó személyes adatok gyűjtését és feldolgozását vonja maga után, függetlenül attól, hogy felmerült-e konkrét gyanú az egyes személyekkel kapcsolatban. Az ilyen adatok elemzése – különösen, ha azt adatbányászati módszerekkel együtt alkalmazzák – ártatlan emberek gyanúsítottként történő megjelenését eredményezheti csak azért, mert profiljuk (életkor, nem, vallás stb.) és/vagy szokásaik (például utazási, internethasználati stb.) megegyeznek a terrorizmussal kapcsolatba hozható vagy ilyesmivel gyanúsított személyekével. Ennélfogva, különösen ebben az összefüggésben az (esetként érzékeny) személyes adatok jogellenes vagy helytelen felhasználása a bűnüldöző hatóságok átfogó kényszerítő jogkörével együtt adott személyek és/vagy személyek adott csoportjainak hátrányos megkülönböztetéséhez és megbélyegzéséhez vezethet.
17. Ezt figyelembe véve a magas szintű adatvédelem biztosítása egyben a rasszizmus, az idegengyűlölet és a diszkrimináció elleni küzdelem eszköze, amely a közlemény szerint „hozzájárulhat a radikalizálódás és a terroristatoborzás megakadályozásához”.

2. A szükségesség elvén alapuló egységes megközelítés

18. Fontos általános észrevétel, hogy biztosítani kell a belügyek és különösen a belső biztonság területén elfogadott valamennyi közlemény és kezdeményezés egységességét és egyértelmű kapcsolatát. Például, jöllehet az EU terrorizmusellenes stratégiája szorosan kapcsolódik az információkezelési stratégiához, az Alapjogi Chartával kapcsolatos stratégiahoz és az európai információcsere-modellhez, hiányzik a

⁽¹⁾ 2008/919/IB, (HL L 330., 2008.12.9., 21. o.).

⁽²⁾ 2002/475/IB, (HL L 164., 2002.6.22., 3. o.).

⁽³⁾ Ahogyan az a stockholmi program végrehajtásáról szóló cselekvési tervben is szerepel – COM(2010) 171 végleges, 2010. április 20.

felsorolt dokumentumok közötti kapcsolatok kifejezett és átfogó rendezése. Mindez „Az EU belső biztonsági stratégiájának megvalósítása: öt lépés a biztonságosabb Európa felé” című dokumentum ⁽¹⁾ 2010. november 22-i elfogadásával még nyilvánvalóbbá vált.

19. Az európai adatvédelmi biztos ezért javasolja, hogy az uniós intézmények biztosítsák a belügyi és belső biztonsági politikák és kezdeményezések olyan módon történő kidolgozását és végrehajtását, amely egységes megközelítést és egyértelmű kapcsolatot hoz létre azok között, megfelelő és kedvező szinergiákat teremt, valamint megelőzi a párhuzamos munkavégzést és erőfeszítéseket.
20. Az adatvédelmi biztos továbbá javasolja, hogy az e területen tett valamennyi javaslat esetében kifejezetten mérlegeljék a szükségesség elvét. Ennek módja egyrészt a már meglévő eszközökkel való lehetséges átfedések vizsgálata, másrészt pedig a személyes adatok gyűjtésének és cseréjének az elérni kívánt célhoz valóban szükséges mértékre történő korlátozása.
21. Az Egyesült Államokkal kötött, a terrorizmusfinanszírozás felderítését célzó programról (TFTP II) szóló megállapodás esetében például az adatvédelmi biztos megkérdőjelezte, mennyire szükséges a megállapodás olyan eredmények eléréséhez, amelyek a magánéletet kevésbé sértő eszközök használatával (azaz a meglévő uniós és nemzetközi keretben már rögzített eszközökkel) is elérhetőek lennének ⁽²⁾. Ugyanebben a véleményében az adatvédelmi biztos megkérdőjelezte az adatok – egy célzottabb módszerrel szembeni – együttes továbbításának szükségességét.
22. A közlemény szerint az egyik kihívást „annak biztosítása jelenti, hogy ezek az eszközök valódi (bűnüldözési) igényekre épüljenek, [...] a magánélet tiszteletben tartásához való jog és az adatvédelmi szabályok tiszteletben tartása mellett”. Az európai adatvédelmi biztos üdvözli ezt a konkrét felismerést, és felszólítja az uniós intézményeket, hogy körültekintően vizsgálják meg, milyen mértékben tesznek eleget a már hatályban lévő, valamint a tervezett eszközök a bűnüldözési igényeknek, mindeközben elkerülve az intézkedések közötti átfedéseket vagy a magánéletet érintő szükségtelen korlátozásokat. Ebben az összefüggésben a meglévő eszközökről rendszeres felülvizsgálatok során kell bizonyítani, hogy azok a terrorizmus elleni küzdelem hatékony eszközei.
23. Az adatvédelmi biztos számos véleményben és észrevételben hangsúlyozta: fontos, hogy sor kerüljön az információcseré valamennyi meglévő eszközének értékelésére, mielőtt újakra születne javaslat; ezt különösen kiemelte a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térségben folytatott információkezelés áttekintéséről szóló véleményében ⁽³⁾. A meglévő eszközök hatékonyságának felmérése és ezzel egyidejűleg az új, tervezett intézkedések magánéletre gyakorolt hatásának vizsgálata nélkülözhetetlen, és jelentős szereppel kell felruházni az e területen tett európai uniós fellépést, a stockholmi programban előirányzott megközelítéssel összhangban.

24. Átfedések és alacsony hatékonyság esetén módosítani kell a szaktapolitikai döntéseket, illetve akár a meglévő adatgyűjtő és -feldolgozó rendszerek összevonására vagy megszüntetésére is sor kerülhet.
25. Az európai adatvédelmi biztos javasolja, hogy fordítsanak kiemelt figyelmet azokra a javaslatokra, amelyek valamennyi polgár, és nem csupán a gyanúsítottak személyes adatainak általános összegyűjtését eredményezik. Eseti alapon kell továbbá mérlegelni és igazolni azokat az eseteket, ahol a személyes adatokat várhatóan más célra használnák fel, mint amelyre azokat eredetileg gyűjtötték, például az Eurodac rendszerben tárolt személyes adatok bűnüldözési célú hozzáférése esetén.
26. A közlemény ezenfelül rámutat, hogy a jövőbeni kihívások egyike egy olyan hatékony biztonságkutatási politika garantálása lesz, amely hozzájárul a magas szintű biztonsághoz. Az európai adatvédelmi biztos egyetért a Bizottság azon kijelentésével, hogy a hatékony biztonságkutatásnak erősíteni kell a különböző szereplők közötti kapcsolatokat. E tekintetben létfontosságú, hogy már a biztonságkutatás korai szakaszaitól kezdve hasznosítsák az adatvédelmi szakértelmet, amely így iránymutatást nyújthat a szaktapolitikai döntésekhez és gondoskodhat arról, hogy – a „beépített adatvédelem” elvének megfelelően – az új biztonságorientált technológiákban a lehető legnagyobb mértékben figyelembe vegyék a magánélet védelmét.

3. A korlátozó intézkedések (eszközbefagyasztás) alkalmazása

27. A korlátozó intézkedések (eszközbefagyasztás) adott országokkal és terrorizmussal gyanúsított személyekkel szembeni alkalmazását illetően a Bíróság ítélezési gyakorlata több ízben következetesen megerősítette, hogy a terrorizmus elleni küzdelem során elengedhetetlen az alapvető jogok tiszteletben tartása, mind a polgárok jogainak védelme, mind a meghozott intézkedések jogszerűsége biztosítása érdekében.
28. Az európai adatvédelmi biztos e területen több véleményt és észrevételt is megfogalmazott ⁽⁴⁾, egyrészt rámutatva az eljárások vonatkozásában elért eredményekre, másrészt

⁽¹⁾ Lásd e vélemény (4) bekezdését.

⁽²⁾ Az európai adatvédelmi biztos 2010. június 22-i véleménye.

⁽³⁾ Az európai adatvédelmi biztos 2010. szeptember 30-i véleménye.

⁽⁴⁾ Az európai adatvédelmi biztos véleménye (2009. július 28.) az Oszáma bin Ládennel, az al-Qaida hálózattal és a Tálibánnal összeköttetésben álló egyes személyekkel és szervezetekkel szemben meghatározott szigorító intézkedések bevezetéséről szóló 881/2002/EK rendelet módosításáról szóló tanácsi rendeletjavaslatról, (HL C 276., 2009.11.17., 1. o). Vélemény (2009. december 16.) a Szomália, Zimbabwe, a Koreai Népi Demokratikus Köztársaság és Guinea tekintetében bizonyos különleges korlátozó intézkedések bevezetésére irányuló különböző jogalkotási javaslatokról, (HL C 73., 2010.3.23., 1. o.). Lásd még az európai adatvédelmi biztos 2010. július 20-i levelét, amelynek tárgya egyes korlátozó intézkedésekről szóló három jogalkotási javaslat, a Milosevic úrra és a környezetéhez tartozó személyekre, a volt jugoszláviai ügyekkel foglalkozó Nemzetközi Büntetőtörvényszék mandátumának támogatására, valamint Eritreára vonatkozóan. Az európai adatvédelmi biztos valamennyi véleménye és észrevétele elérhető az adatvédelmi biztos honlapján: <http://www.edps.europa.eu>

azonban további javításokat kérve, különösen a tájékoztatás, valamint a személyes adatokhoz való hozzáférés jogát, e jogok egyértelmű meghatározását, valamint a hatékony jogorvoslatok és a független ellenőrzés elérhetőségét illetően.

29. Az eljárások tökéletesítésének és a jegyzékben szereplő egyének számára rendelkezésre álló garanciáknak a szükségességét a közelmúltban a Bíróság is megerősítette az úgynevezett „Kadi II” ügyben⁽¹⁾. A Bíróság különösen kiemelte, hogy a jegyzékben szereplő személyeket részletesen tájékoztatni kell a jegyzékbe vételük okairól. Ez igen közel áll ahhoz, hogy az adatvédelmi jog értelmében az egyéneknek joguk van hozzáférni saját személyes adataikhoz és azokat kijavíttatni, különösen, ha azok helytelenek vagy elévültek. Ezek a jogok, amelyeket az Alapjogi Charta 8. cikke kifejezetten megemlít, az adatvédelem központi elemeit képezik, és csak annyiban korlátozhatók, amennyiben a korlátozások szükségesek, előre láthatók és jogszabályban meghatározottak.
30. Ebben az összefüggésben az adatvédelmi biztos egyetért a közleménnyel abban, hogy a terrorizmusellenes politika területén az egyik jövőbeni kihívás az EUMSZ. 75. cikkének alkalmazása lesz. Ez a Lisszaboni Szerződés által bevezetett új jogalap kifejezetten lehetővé teszi vagyoni eszközök befagyasztására irányuló intézkedések alkalmazását természetes vagy jogi személyekkel szemben. Az európai adatvédelmi biztos javasolja, hogy ezt a jogalapot felhasználva határozzák meg a vagyoni eszközök befagyasztásának olyan keretét, amely teljes mértékben összhangban áll az alapvető jogok tiszteletben tartásával. Az európai adatvédelmi biztos a továbbiakban is kész közreműködni a vonatkozó jogi eszközök és eljárások kidolgozásában, és számít rá, hogy megfelelő és időszerű módon konzultálni fognak vele, amikor a Bizottság – a 2011. évre vonatkozó munkaprogramja alapján – konkrét rendeletet hoz majd létre ezen a területen⁽²⁾.
31. Átfogóbb szempontból létre kell hozni a közös kül- és biztonságpolitika esetében is alkalmazható adatvédelmi keretet. Az EUMSZ. 16. cikke a közös kül- és biztonságpolitika területén is megfelelő jogalapot szolgáltat az adatvédelmi szabályok kidolgozásához. Az EUSZ. 39. cikkében előírt eltérő jogalap és eljárás csak abban az esetben lesz alkalmazandó, amikor a vonatkozó személyes adatok feldolgozását a tagállamok végzik. Ugyanakkor, még ha a Lisszaboni Szerződés felszólít is ezen adatvédelmi szabályok kidolgozására, és biztosítja az ahhoz szükséges eszközöket, „A személyes adatok Európai Unión belüli védelmének átfogó megközelítése” című közelmúltbeli közleményben⁽³⁾ jelenleg nem szerepel ilyen kezdeményezés. Ennek alapján az európai adatvédelmi biztos sürgeti a Bizottságot, hogy terjesszen elő javaslatot a közös kül- és biztonságpolitika területén megvalósuló adatvédelmi keret létrehozására.

⁽¹⁾ A T-85/09. sz. Kadi kontra Bizottság ügyben hozott 2010. szeptember 30-i ítélet, lásd különösen a (157) és a (177) bekezdést.

⁽²⁾ A Bizottság 2011. évi munkaprogramja (COM(2010) 623, 2010. október 27.) a II. mellékletben (mérlegelés tárgyát képező lehetséges kezdeményezések indikatív listája) egy „az EU-n belül terrorista tevékenységgel gyanúsított személyek vagyoni eszközeinek befagyasztására irányuló eljárás létrehozásáról szóló rendeletet” említi.

⁽³⁾ A Bizottság COM(2010) 609 közleménye, 2010. november 4.

4. Az alapvető jogok tiszteletben tartása és nemzetközi együttműködés

32. Az alapvető jogok tiszteletben tartásáról szóló fejezet rámutat, hogy az EU-nak az Alapjogi Charta tiszteletben tartása tekintetében példát kell mutatnia, és ennek valamennyi uniós politika számára iránymutatónak kell lennie. Az adatvédelmi biztos üdvözli ezt a megközelítést.
33. Az adatvédelmi biztos egyetért továbbá azzal a kijelentéssel, hogy az alapvető jogok tiszteletben tartása nemcsak jogi követelmény, hanem alapfeltétele annak, hogy előmozdítható legyen a kölcsönös bizalom a nemzeti hatóságok között, valamint annak, hogy bizalmat keltsünk a lakosság körében is.
34. Mindezeket figyelembe véve az európai adatvédelmi biztos e célok eléréséhez proaktív megközelítést és konkrét intézkedéseket javasol, amelyek egyben az EU Alapjogi Chartája hatékony végrehajtásának eszközeiként is szolgálnak.⁽⁴⁾
35. Minden olyan kezdeményezés esetén biztosítani kell a magánélet védelmére vonatkozó hatásvizsgálatot és az illetékes adatvédelmi hatóságokkal való korai konzultációt, amely hatással van a személyes adatok védelmére, függetlenül attól, hogy arra ki és mely területen tesz javaslatot.
36. A nemzetközi együttműködésről szóló fejezetben a közlemény emellett hangsúlyozza, hogy meg kell teremteni „az EU külső partnereivel a terrorizmus elleni küzdelem területén folytatott együttműködés fokozásához szükséges jogi és politikai keretfeltételeket”.
37. E tekintetben az európai adatvédelmi biztos emlékeztet rá, hogy megfelelő biztosítékokat kell életbe léptetni ott, ahol a személyes adatok cseréje harmadik országokkal és nemzetközi szervezetekkel történik, annak biztosítása érdekében, hogy a polgárok adatvédelemhez való jogát a nemzetközi együttműködés során is megfelelően tiszteletben tartsák.
38. Idetartozik az adatvédelem előmozdítása harmadik országokkal és nemzetközi szervezetekkel együttműködésben, az uniós normák betartását biztosítandó. Mindez a Bizottság azon szándékával is összhangban áll, hogy a harmadik országokban és nemzetközi szinten szigorú adatvédelmi jogi normákat és technikai szabványokat dolgozzon ki, valamint fokozza a harmadik országokkal való együttműködést⁽⁵⁾.

⁽⁴⁾ Lásd a Bizottság COM(2010) 573 közleményét (2010. október 19.) az Európai Unió Alapjogi Chartájának hatékony végrehajtására irányuló stratégiáról.

⁽⁵⁾ Lásd a COM(2010) 609 közleményt: „A személyes adatok Európai Unión belüli védelmének átfogó megközelítése”, 16–17. o.

39. Ezen a területen egyértelmű lehetőséget kínálnak az európai uniós fellépésre a korlátozó intézkedések (eszközbefagyasztás), amelyeket illetően a harmadik országokkal és az ENSZ-szel folytatott szoros együttműködés nem csökkentheti az alapvető jogoknak az EU jogrendszere által garantált magas szintű védelmét.

III. KÖVETKEZTETÉSEK

40. Az európai adatvédelmi biztos üdvözlö, hogy a közlemény figyelmet fordít az alapvető jogokra és az adatvédelemre, és a terrorizmusellenes politika területén további konkrét javításokat szorgalmaz.

41. Az európai adatvédelmi biztos javasolja, hogy ezen a területen konkrét kezdeményezésekkel támogassák az alapvető jogok, különösen a személyes adatok védelméhez való jog tiszteletben tartását, amely szükséges segédeszköz a terrorizmus elleni küzdelemben érvényesülő jobbiztonság, bizalom és együttműködés megerősítéséhez, valamint szükséges jogi feltétele a tervezett rendszerek kidolgozásának is.

42. Az európai adatvédelmi biztos továbbá támogatja azt a megközelítést, amelynek értelmében ezen a területen a szisztematikus politikaalkotást előnyben kell részesíteni az eseti alapú politikaalkotással szemben, különösen akkor, ha az események nyomán új adattároló, adatgyűjtő és adatcsere-rendszerek jönnek létre a meglévő alternatívák megfelelő vizsgálatára nélkül.

43. E tekintetben az európai adatvédelmi biztos javasolja, hogy az uniós intézmények gondoskodjanak a belügyi és belső biztonsági politikák és kezdeményezések olyan módon történő kidolgozásáról és végrehajtásáról, amely egységes megközelítést és egyértelmű kapcsolatot biztosít azok között, megfelelő és kedvező szinergiákat teremt, valamint megelőzi a párhuzamos munkavégzést és erőfeszítéseket.

44. Mindezt figyelembe véve az európai adatvédelmi biztos javasolja, hogy az uniós jogalkotó konkrét intézkedések (és határidők) vállalása révén erősítse meg az adatvédelem szerepét; ezek a következők lehetnek:

- A meglévő intézkedések hatékonyságának felmérése, ezzel egyidejűleg pedig azok magánéletre gyakorolt

hatásának mérlegelése nélkülözhetetlen, és ezen a területen fontos szereppel kell felruházni az Európai Uniót

- Az új intézkedések tervezésekor a már meglévő eszközökkel való lehetséges átfedések vizsgálata, figyelembe véve azok hatékonyságát, valamint a személyes adatok gyűjtésének és cseréjének olyan mértékre történő korlátozása, amely az elérni kívánt célhoz valóban szükséges
- Javaslat a közös kül- és biztonságpolitika területén alkalmazható adatvédelmi keret létrehozására
- Javaslat egy átfogó és globális megközelítésre, amelynek révén a korlátozó intézkedések (eszközbefagyasztás) területén mind a jogi végrehajtási intézkedések hatékonysága, mind pedig az alapvető jogok tiszteletben tartása biztosítható, az EUMSZ. 75. cikke alapján
- Az adatvédelem középpontba helyezése az e területet érintő intézkedésekről szóló vita során, például annak biztosítása révén, hogy a magánéletre és az adatvédelemre vonatkozó hatásvizsgálatokat végeznek, valamint hogy az e területre vonatkozó új javaslatok előterjesztésekor időben konzultálnak az illetékes adatvédelmi hatóságokkal
- Annak biztosítása, hogy már a biztonságkutatás korai szakaszaitól kezdve hasznosítsák az adatvédelmi szakértelmet, amely így iránymutatást nyújthat a szakpolitikai döntésekhez és gondoskodhat arról, hogy az új biztonságorientált technológiákban a lehető legnagyobb mértékben figyelembe vegyék a magánélet védelmét
- Megfelelő garanciák biztosítása a személyes adatok nemzetközi együttműködés keretében történő feldolgozásakor, egyúttal pedig adatvédelmi elvek harmadik országok és nemzetközi szervezetek általi kidolgozásának és végrehajtásának ösztönzése.

Kelt Brüsszelben, 2010. november 24-én.

Peter HUSTINX
európai adatvédelmi biztos